

PROTOKÓŁ Z VII POSIEDZENIA PODKOMITETU DO SPRAW ROZWOJU PARTNERSTWA NA LATA 2021-2027

03.12.2024 r., Warszawa

W siódmym posiedzeniu Podkomitetu do spraw rozwoju partnerstwa na lata 2021-2027 (dalej: Podkomitet) wzięło udział 55 osób w tym 8 stałych członków i/lub zastępców Podkomitetu reprezentujących stronę rządową, 11 reprezentujących stronę samorządową, 3 reprezentujących partnerów społecznych, 1 reprezentujących środowisko naukowe, 11 reprezentujących społeczeństwo obywatelskie oraz 21 innych uczestników zgłoszonych do udziału w posiedzeniu przez członków/członkinie Podkomitetu, w tym osoby upoważnione do głosowania. Do głosowania uprawnionych było 37 (w tym 3 upoważnione osoby) osób (lista osób biorących udział w posiedzeniu stanowi załącznik numer 1 do protokołu).

Obradom przewodniczył **pan Zygmunt Mierzejewski**, Przewodniczący Podkomitetu.

Pan Zygmunt Mierzejewski powitał zgromadzonych na kolejnym posiedzeniu Podkomitetu, poprosił o zgłoszenie uwag i propozycji uzupełnień do przesłanej przed posiedzeniem agendy spotkania. Wobec braku uwag, porządek obrad, stanowiący załącznik nr 2 do protokołu, został przyjęty w niezmienionej formie. Otwierając dyskusję nad pierwszym punktem programu Przewodniczący poprosił panią Dorotę Błaszko, Naczelnik Wydziału Umowy Partnerstwa z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, w zastępstwie nieobecnej pani Dyrektor Agnieszki Kapciak, o zaprezentowanie krótkiej informacji na temat stanu prac nad przeglądem śródkresowym na szczeblu krajowym.

Stan prac nad przeglądem śródkresowym w kontekście wzmocnienia partnerów spoza administracji:

a) przegląd stanu na szczeblu krajowym (Zał. nr 3)

Pani Dorota Błaszko – Naczelnik Wydziału Umowy Partnerstwa, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, na samym początku swojego wystąpienia opowiedziała o nowych elementach, które pojawiły się w stosunku do minionej perspektywy finansowej, w tym m.in. Zalecenia Rady na rok 2024. Przypomniała, że Departament Strategii podjął się przygotowania jednolitego formularza w celu ułatwienia oceny i koordynacji przeglądu programów oraz opracowania wkładu do oceny w zakresie art. 18 ust. 1 lit. od a-d oraz g). W Polsce przegląd dotyczy 23 programów, co na tle innych krajów

członkowskich jest naprawdę dużym przedsięwzięciem. Przygotowany formularz oraz wkład do oceny zostały przekazane Instytucjom Zarządzającym, aby każda z nich miała ten sam punkt odniesienia i posługiwała się tymi samymi danymi. Pani Błaszko przybliżyła nowe Zalecenia Rady dla Polski na 2024, w tym przyspieszenie wdrażania programów polityki spójności, w kontekście przeglądu śródkresowego - dalsze koncentrowanie się na uzgodnionych priorytetach, podjęcie działań w celu lepszego wspierania i integracji obywateli państw trzecich. Omówiła obowiązkowe elementy przeglądu śródkresowego, w tym postępy w realizacji krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, postępy w realizacji zasad Europejskiego filaru praw socjalnych czy ocenę sytuacji społeczno-gospodarcą. Pani Błaszko przedstawiła planowane zmiany w programach krajowych w wyniku przeglądu – stan na dzień 29.11.2024 r. Podkreśliła, że żadne z zaproponowanych zmian nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Komisję Europejską. W dwóch programach krajowych nie są planowane zmiany. Są to Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej oraz Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich. Opowiedziała o planowych zmianach w programach:

- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) - nowy priorytet STEP, utworzenie nowego instrumentu finansowego, który wesprze przedsiębiorców w cyfrowej oraz w zielonej transformacji, zwiększenie środków na transfer technologii w ramach projektu Science4Business Nauka dla Biznesu i projekty naukowców współpracujących z przedsiębiorstwami, zwiększenie alokacji na efektywność energetyczną przedsiębiorstw i warunkowo na Pomoc Techniczną;
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) - przesunięcie kwoty elastyczności oraz dodatkowych środków z priorytetu I do II na e-usługi publiczne, wzmocnienia poziomu cyberbezpieczeństwa oraz na rozwój nowoczesnych technologii;
- Fundusze Europejskie na Rozwój Społeczny (FERS) - przesunięcia środków między priorytetami tak aby m.in. lepiej uwzględnić rozwój umiejętności, usług społecznych, wsparcie ekonomii społecznej, NGO, migrantów w odpowiedzi na wyzwania wynikające z Zaleceń i zmian prawno-systemowych;
- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS) – zmiany niezwiązane z przeglądem śródkresowym zostały zatwierdzone przez Radę Ministrów i przekazane KE – są to zmiany ułatwiające inwestycje odbudowujące po powodzi. Zmiany wynikające z oceny w ramach przeglądu są w trakcie analizy (nowy priorytet powodziowy, aktualizacje wskaźników, tabel finansowych, inne zmiany doprecyzowujące).

Większość programów regionalnych planuje zmiany w ramach przeglądu. Niektóre z regionów przedstawiły wstępne propozycje zmian programów członkom KM. Zmiany dotyczą w szczególności aktualizacji listy i wartości wskaźników, aktualizacji wyboru kategorii interwencji, korekt związanych z urealnieniem zapisów programu w związku z doświadczeniami wdrożeniowymi (np. rezygnacja

z danego typu projektu, aktualizacja typów beneficjentów czy doprecyzowanie zakresu planowanego wsparcia). 4 regiony pracują nad zmianami w zakresie odbudowy po powodzi, są to województwa dotknięte powodzią czyli śląskie, opolskie, dolnośląskie i lubuskie. W związku z powodzią również w dwóch programach krajowych planowane są zmiany – są to programy FERC i FEnIKS.

Na koniec pani Błaszko podkreśliła, że Zmiana Umowy Partnerstwa w ramach przeglądu śródkresowego nie jest obligatoryjna, dodała że wynika to wprost z prawa unijnego (motyw 18 preambuły oraz art. 13 rozporządzenia ogólnego UE). Komisja Europejska wyraźnie rekomenduje aby nie zmieniać Umowy Partnerstwa, gdyż podjęte w niej ustalenia są aktualne i nie widzi na ten moment potrzeby jej zmiany. Oceny z przeglądu programów oraz ewentualnie zmienione programy mają zostać przekazane do Komisji do 31 marca 2025 roku. W zależności od wyników oceny Komisja ma 4 miesiące na podjęcie decyzji w przypadku prośby o zmianę programu lub 3 miesiące na przyjęcie decyzji (lub 2 miesiące na przekazanie prośby o zmianę programu) w przypadku braku zmian w kwocie elastyczności.

Podsumowując swoje wystąpienie zwróciła uwagę, że kluczowe jest wzięcie pod uwagę Zaleceń Rady i wniosków ze Sprawozdania krajowego na 2024 r., a w uzgodnieniu zakresu zmian lub ich braku ważną rolę pełni Komitet Monitorujący i jego gremia. Na koniec podkreśliła, że należy zadbać o włączenie partnerów społecznych, gospodarczych oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego w ten proces.

b) na szczeblu krajowym - dobra praktyka programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego

Pan Jakub Schimanek – Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, w zastępstwie Dyrektora Piotra Krasuskiego, przedstawił sytuację na temat przeglądu śródkresowego w programie Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego, skupiając się na samym procesie. Prace nad przeglądem zostały zainicjowane w maju bieżącego roku, przez Instytucję Zarządzającą FERS, która wystąpiła do swoich Instytucji Pośredniczących z prośbą o dokonanie oceny aktualności tych działań znajdujących się w ich zakresie oraz zgłoszenie propozycji niezbędnych zmian. Przesłane formularze dały pogląd gdzie IP identyfikują problemy, jakie widzą zagrożenia celów pośrednich, z drugiej strony jakie widzą potrzeby w zakresie wsparcia, które chcą wdrażać, jak widzą alokację, którą chcą zwolnić lub o jaką dodatkową alokację chcą się ubiegać. 12 czerwca odbyło się spotkanie ze wszystkimi członkami KM FERS, gdzie poproszeni zostali partnerzy spoza administracji o informację na temat potrzeb zmian względem FERS i oceny stanu wdrażania. 2 lipca br. wszystkie postulaty partnerów spoza administracji wraz z prośbą o uwzględnienie ich w dalszych analizach, zostały przekazane do Instytucji Pośredniczących. Prace z Instytucjami

Pośredniczącymi zakończyły się pod koniec sierpnia br. Ocena postępu wdrażania przedstawiona przez IP pozwoliły IZ-tce zamknąć propozycję programu. 30 października br. odbyło się spotkanie z członkami KM FERS, gdzie przedstawiony i omówiony został projekt zmian w programie, który ostatecznie został przedstawiony i przyjęty na posiedzeniu KM FERS pod koniec listopada.

Pan Schimanek opowiedział po krótko jak dalej będzie wyglądał proces legislacyjny. IZtka szykuje wnioski o wpis do wykazu prac Rady Ministrów, tak żeby Rada Ministrów przyjęła ten projekt zmian w programie. Z drugiej strony rozpoczyna proces nieformalnych rozmów z Komisją Europejską. Tak aby do końca pierwszego kwartału 2025 roku przekazać proponowane zmiany w programie i ocenę wyników przeglądu.

Na koniec pan Schimanek przybliżył proces konsultacji całego procesu ze środowiskiem organizacji pozarządowych. W czerwcu IZ-tka otrzymała od Grupy roboczej do spraw społeczeństwa obywatelskiego rekomendacje dotyczące zmian w programie w zakresie budowania potencjału organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Te rekomendacje zawierały kierunki zmian i obszary, które członkowie grupy widzieli jako zasadne. 28 sierpnia zorganizowaliśmy na prośbę Komisji Europejskiej spotkanie z przedstawicielami Komisji Europejskiej, na którym KE przedstawiła jak rozumie budowanie potencjału organizacji społeczeństwa obywatelskiego i jak KE widzi możliwości finansowania różnych pomysłów w ramach obszaru wsparcia EFS Plus.

Następnie 31 października br. odbyło się dedykowane tej tematyce spotkanie z członkami Grupy roboczej do spraw społeczeństwa obywatelskiego, które było poświęcone tematowi budowania potencjału społeczeństwa obywatelskiego. Na podstawie tego spotkania, dialogu, rekomendacji i rozmów z KE finalnie Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, która pełni rolę Instytucji Pośredniczącej tego tematu, przekazała nam ostateczne swoje stanowisko. Podsumowując pan Schimanek poinformował, że zapadła decyzja o wygaszeniu dotychczasowych działań, które były planowane w programie, oraz o nie planowaniu kolejnych naborów i obniżeniu wskaźników, tak żeby zwolnić alokacje i przesunąć środki na nowe działania, które zostały zaproponowane oraz o zwiększeniu alokacji o nowe 25 milionów na wsparcie budowania potencjału organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Całość uwolnionej alokacji, łącznie z nową alokacją, którą udało się przyznać, została przeznaczona na nowe działania wynikające z rekomendacji Grupy roboczej do spraw społeczeństwa obywatelskiego.

Po obu wystąpieniach Przewodniczący zaprosił do dyskusji.

Pani Ewa Kulik-Bielińska, Fundacja Batorego, poprosiła o uzupełnienie wypowiedzi pana Schimanka o łączną kwotę alokacji jaka teraz jest zaplanowana na budowanie potencjału społeczeństwa obywatelskiego.

Pan Schimanek poinformował, że w programie FERS obecnie są 4 nowe działania, jedno na 31 mln, drugie - 12 mln, kolejne - 12 mln i ostatnie na 19 mln złotych. Łącznie jest to kwota 74 mln złotych – składa się na nią nowa alokacja w kwocie 25 mln oraz ta część „uwolnionej” i przesuniętej dotychczasowej alokacji.

Pani Iwona Janicka jako współprzewodnicząca Grupy roboczej ds. społeczeństwa obywatelskiego działającej przy KM FERS potwierdziła cały proces, o którym opowiedział pan Schimanek. Dodała, że cały harmonogram prac nad przeglądem śródkresowym przedstawiony został członkom komitetu w lutym br. dzięki czemu partnerzy ze strony organizacji społeczeństwa obywatelskiego mogli zaplanować najbliższe miesiące swojej pracy. Opowiedziała na temat konsultacji programu, spotkań prekonsultacyjnych i wysłuchaniach, które miały charakter otwarty i pomogły zebrać rekomendacje. Na tej kanwie powstało 16 stronicowe stanowisko wraz z zaproponowaniem wspomnianego już wcześniej wygaszenia alokacji dotychczasowych działań. Poinformowała, że planowany jest jeszcze jeden nabór z tzw. „starego rozdania”, który będzie dotyczył federacji, sieci i koalicji. Dodała, jako ważne, że nabór jest nie tylko dla zarejestrowanych w KRS federacji ale również dla nieformalnych sieci i koalicji, które bazują na zapisie w Kodeksie Partnerstwa jako organizacja patronacka. Na koniec podsumowała proces konsultacji jako modelowy.

Pan Przewodniczący w imieniu partnerów społecznych również pochwalił proces konsultacji w programie FERS i uznał go za wzorcowy.

Pan Maciej Kunysz, Stowarzyszenie EKOSKOP, wyraził nadzieję na to, że instrument wsparcia partnerów organizacji społeczeństwa obywatelskiego i partnerów społecznych pojawi się w nowej perspektywie finansowej, a partnerzy zostaną włączeni w proces jego tworzenia.

Pani Ewa Kulik-Bielińska pochwaliła proces konsultacji, który pomimo początkowych sygnałów zakończył się modelowo.

Pani Justyna K. Ochędzan, Wspólnota Robocza Związków Organizacji Społecznych WRZOS, podziękowała za cały proces i podkreśliła jak ważny jest dialog. Na koniec przypomniała, że ten proces w regionach wciąż trwa i jak ważne jest włączanie w niego partnerów.

Pani Iwona Janicka wyraziła zaniepokojenie, że program Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej nie planuje zmian w programie. Przypomniała, że to był program, który został wysłany tuż po albo w trakcie kiedy wybuchła wojna w Ukrainie. Zdaniem pani Janickiej należałoby się zastanowić czy ten program odzwierciedla bieżące potrzeby, bo jest ich na tyle dużo że programy regionalne nie są w stanie im sprostać. Poruszyła również kwestię zapisów w Umowie Partnerstwa. Zdaniem pani Janickiej warto byłoby się zastanowić nad doprecyzowaniem zapisów nt. instrumentu jakim jest RLKS – Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność, który w niektórych regionach nie został wdrożony. Uważa również, że powinien pojawić się zapis w Umowie Partnerstwa wymuszający powołanie komitetu monitorującego dla programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową. Zdaniem pani Janickiej warto również się zastanowić nad potencjalnym Podkomitetem ds. Karty Praw Podstawowych czy taki zapis również nie powinien się znaleźć w Umowie Partnerstwa.

Pani Ewa Kulik-Bielińska zadała pytanie obecnym na sali członkom komitetów monitorujących programy krajowe na ile czują się włączeni w proces przygotowywania przeglądów śródkresowych.

Pani Aneta Sobotka – Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego, Komisja Europejska, podziękowała za możliwość zdalnego uczestniczenia w spotkaniu. Podkreśliła, że bardzo cieszy ją pozytywna reakcja partnerów spoza administracji na proces tworzenia przeglądu śródkresowego w programie FERS, tym bardziej, że jest opiekunką tego programu.

Pan Maciej Kunysz postulował aby w programach krajowych i regionalnych wprowadzić jako dobrą praktykę zbieranie informacji na temat tego ile środków z FE trafia do beneficjentów jakimi są partnerzy społeczni czy organizacje społeczeństwa obywatelskiego. Podziękował swojej regionalnej IZ-tce z województwa podkarpackiego, która taką praktykę, na postulat partnerów, wprowadziła. Wniósł również prośbę o zbieranie danych na temat problemów zgłaszanych przez Instytucje Zarządzające, Instytucje Pośredniczące i samych beneficjentów na etapie programowania, realizacji i rozliczania. Zdaniem pana Kunysza takie informacje i dane powinny być dostępne dla członków komitetów monitorujących.

Pani Justyna K. Ochędzan zwróciła uwagę, że jej zdaniem momentem startowym dialogu jest zainicjowanie go z inicjatywy własnej organizacji. Uważa, że ten dialog powinien być otwarty i inicjowany nie tylko na komitecie monitorującym. Zachęcała do organizacji spotkań otwartych z organizacjami, z członkami komitetów monitorujących i dyskusowania.

Pani Iwona Janicka zwróciła uwagę na temat programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa, w którym jest członkinią. Apelowwała o włączenie członków w prace tego gremium.

Pan Przewodniczący podziękował za udział w dyskusji. Poprosił przedstawicielkę Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, panią Magdalenę Janik z Departamentu Programów Regionalnych o prezentację kolejnego punktu agendy:

c) przegląd stanu w regionach (Zał. nr 4)

Pani Magdalena Janik przedstawiła sposoby włączania przez Instytucje Zarządzające partnerów spoza administracji w proces przeglądu śródkresowego programów regionalnych. Komitety monitorujące we wszystkich regionach prezentowały i dyskutowały na temat proponowanych zmian na posiedzeniach. Województwo dolnośląskie przeprowadziło ankietę odnośnie propozycji zmian w programie. Część regionów (opolskie, śląskie¹, wielkopolskie i warmińsko-mazurskie) utworzyło dedykowane grupy robocze w ramach komitetu, co zdaniem pani Janik można uznać za dobrą praktykę. W części regionów (lubelskie, pomorskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie) zorganizowano konsultacje, dodatkowe spotkania czy warsztaty przed posiedzeniami komitetów.

Pan Przewodniczący podziękował za prezentację i zaprosił przedstawicielkę Instytucji Zarządzającej programem Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, programu który przez stronę społeczeństwa obywatelskiego został wyróżniony jako przykład dobrej praktyki.

d) w regionach - dobra praktyka programu regionalnego (Zał. nr 5)

Pani Ewa Pachowska-Kurzepa, Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania Programami Regionalnymi, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, w imieniu Marszałka Województwa Lubelskiego i Dyrektora Anny Brzyskiej podziękowała za zaproszenie na posiedzenie Podkomitetu i wyróżnienie. Przedstawiła osoby z którymi przyjechała na spotkanie i które razem z nią są członkami

---

¹ Sprostowanie - W KM FE dla Śląska nie powołano grupy roboczej ds. przeglądu śródkresowego. W ramach tego komitetu funkcjonują dwie grupy robocze - Grupa ds. partnerstwa i Grupa ds. Funduszu Sprawiedliwej Transformacji

bądź zastępcami członków Komitetu Monitorującego FEL 2021-2027: panią Justynę Spryszak – Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych, panią Natalię Gmurkowską – Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej z oddziału lubelskiego oraz panią Annę Syrokę-Bojarczyk – Koordynatorkę Karty Praw Podstawowych, Kierowniczkę Oddziału Systemu Realizacji w Departamencie Zarządzania Programami Regionalnymi. Pani Pachowska-Kurzepa poinformowała, że KM FEL to gremium, które spotyka się często. W dniu wczorajszym miało miejsce 18 posiedzenie komitetu, w tym 11 odbyło się w tym w roku. W ramach komitetu są 4 bardzo aktywnie działające grupy robocze: do spraw Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, do spraw Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, do spraw instrumentów finansowych oraz do spraw zasad horyzontalnych.

Przedstawiła w jaki sposób wygląda wsparcie partnerów społecznych w programie FEL, które uwzględnia środki z Pomocy Technicznej. Obszary działań partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego są w tzw. modelu rozproszonym tzn. że wsparcie partnerów spoza administracji jest ściśle skorelowane z celami szczegółowymi EFS Plus. W ramach Pomocy Technicznej jest zagwarantowane wsparcie dla partnerów w kwocie 500 000 EUR na zorganizowanie usług Centrum ds. Obsługi Organizacji Społecznych, które niebawem w województwie lubelskim rozpocznie swoją działalność.

Opowiedziała o środkach jakimi dysponują na budowanie zdolności partnerów społecznych i gospodarczych oraz społeczeństwa obywatelskiego. W województwie lubelskim łączna kwota wynosi 9 253 188 EURO, co stanowi 1,31% alokacji EFS Plus na program (z alokacją na Pomoc Techniczną). Zwróciła uwagę, że jest ona prawie 5 krotnie wyższa od kwoty minimalnej, która wynosi 0,25%. Zapowiedziała, że w wyniku przeglądu śródkresowego planowane jest zwiększenie jeszcze tej kwoty do 1,41% (bez alokacji na Pomoc Techniczną). Opowiedziała o procesie konsultacji z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego oraz o wyniku tych konsultacji.

Pani Justyna Spryszak, Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych (FLOP) opowiedziała o niezadowoleniu lubelskich organizacji społeczeństwa obywatelskiego z kodów interwencji. Podziękowała pani Ochędzan i pani Janickiej, bo dzięki członkostwu FLOP we Wspólnocie Roboczej Związków Organizacji Społecznych WRZOS udało się zorganizować spotkania z organizacjami, które wchodzi w skład komitetu monitorującego. Efektem tych spotkań było wypracowanie pisma, które zostało złożone 19 września br. do Urzędu Marszałkowskiego. Odpowiedzią na to pismo było zaproszenie na spotkanie. Pani Spryszak dodała, że zaproszenie było wysłane w niedostępnej dla niej wersji (jest osobą słabowidzącą), a wersję dostępną otrzymała na 1 dzień przed spotkaniem. Opowiedziała o przebiegu spotkania, które było już na samym początku sporym zaskoczeniem, gdyż

spodziewała się rozmowy z panią Ewa Kurzepą-Pachowską a nie z 10 urzędnikami, w tym z 6 dyrektorami. Dodatkowo usłyszała na spotkaniu, że zmiany nie są potrzebne, że wszystko jest w porządku. Nie poddając się pani Spryszak opowiedziała o wszystkim członkom komitetu ze strony organizacji społeczeństwa obywatelskiego i w ich imieniu zorganizowała ponowne spotkanie z Urzędem Marszałkowskim, tym razem online, na którym udało się wszystkie zmiany wprowadzić w życie.

Pani Natalia Gmurkowska, Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych (FRDL), podziękowała Instytucji Zarządzającej oraz pani Justynie Spryszak, która była promotorem tych wszystkich działań.

Pani Ewa Pachowska-Kurzepa odniosła się do wypowiedzi pani Spryszak i wytłumaczyła, że doszło do niezrozumienia. Wspomniane pismo było na dużym poziomie ogólności. Jednak, gdy konkretnie oczekiwania partnerów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie zostały wyartykułowane to dialog przyniósł konkretne zmiany.

Pani Anna Syroka-Bojarczyk dodała, że na pismo pani Spryszak zostało zaproszonych tylu dyrektorów ponieważ chciano poważnie podejść do tego spotkania.

Pani Ewa Kulik-Bielińska zadała pytanie odnośnie Centrum ds. Obsługi Organizacji Społecznych kto będzie podmiotem, który będzie prowadził to Centrum i co się z nim stanie kiedy skończy się dofinansowanie, z czego będzie dalej finansowane?

Pani Ewa Kurzepa-Pachowska odpowiedziała na pytanie pani Kulik-Bielińskiej, że Centrum jest traktowane jako rozwiązanie pilotażowe, zaplanowane do końca 2029 roku. Jest to projekt Instytucji Zarządzającej, gdzie beneficjentem jest województwo lubelskie. Jednym z zadań tego projektu będą usługi Centrum ds. Obsługi Organizacji Społecznych. Jest to eksperyment, który będzie zlecony firmie zewnętrznej wyłonionej w ramach przetargu. Dodała, że dwukrotnie przetarg był unieważniany, ale Urząd będzie dążył dalej aby znaleźć odpowiednią firmę. Zapewniła, że warunkami udziału w postępowaniu jest doświadczenie w pracy na rzecz organizacji. Przypomniała, że w województwie lubelskim jest 6100 organizacji społeczeństwa obywatelskiego i 8 działających partnerów społecznych. Wytłumaczyła, że m.in. ze względu na konflikt interesów Urząd Marszałkowski nie może prowadzić tego typu Centrum samodzielnie.

Pani Justyna K. Ochędzan podziękowała organizacjom społeczeństwa obywatelskiego z lubelskiego i Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Lubelskiego za wspólny dialog oraz Komisji Europejskiej za przyglądanie się całemu procesowi. Zachęciła inne podmioty w pozostałych województwach do prowadzenia tego typu dialogów. Podkreśliła, że na przegląd śródkresowy należy patrzeć nie tylko z perspektywy capacity building ale też w kwestii związanej z włączaniem usług społecznych, także tych związanych z infrastrukturą, którymi organizacje społeczeństwa obywatelskiego są również zainteresowane.

Pani Elżbieta Wielg, Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” pogratulowała porozumienia do jakiego doszło w lubelskim i podkreśliła, jako ważne aby ze sobą rozmawiać. Podkreśliła, że obecna perspektywa ma opóźnienie co najmniej 2 lata i efekt tych opóźnień jest widoczny. Zalecenia, że trzeba przyspieszyć nie powinny obciążać winą Instytucji Zarządzających czy Pośredniczących, bo opóźnienia w programach nie są z ich winy.

Pan Maciej Kunysz podkreślił, że pośpiech nie zawsze jest wskazany podając jako przykład dyskusję z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów (KPRM) w kwestii budowania potencjału. Przykład z lubelskiego jest bardzo dobrym przykładem współpracy organizacji z samorządem i odwrotnie. Podkreślił, że bardzo często posługujemy się innym językiem. Językiem, który nie jest zrozumiały dla dwóch stron, tym bardziej jeśli jest wyrażany w formie bardzo sformalizowanego dokumentu. Urząd nie rozumie czego organizacje oczekują, a organizacje nie rozumieją procedury administracyjnej. Zdaniem pana Kunysza pieniądze na budowanie potencjału są po to by się lepiej rozumieć i aby partnerzy społeczni, gospodarczy i organizacje społeczeństwa obywatelskiego były partnerem w procesie tworzenia polityk publicznych i społecznych oraz nowej perspektywy finansowej.

Pan Tomasz Musielski – Wspólnota Robocza Związków Organizacji Społecznych WRZOS, nawiązał do wypowiedzi pani Ewy Kulik-Bielińskiej i zaznaczył, że ważną kwestią jest finansowanie dalsze projektów. Zdaniem pana Musielskiego nie da się budować usług społecznych na krótki okres czasu, należy spojrzeć szerzej i przegląd śródkresowy jest do tego dobrą okazją.

Pan Tomasz Zieliński – Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, podziękował pani Wielg za głos zrozumienia. Opowiedział o sytuacji w związku z przeglądem śródkresowym w regionie podkarpackim oraz o trwającym naborze dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego, który jest efektem dialogu

z organizacjami. Na koniec odniósł się do dwóch ścieżek przyjmowania decyzji w sprawie kwoty elastyczności, jedna z nich w przypadku braku zmian programu odblokowuje środki i to jest jasne, natomiast druga ścieżka mówi o zmianach programu i tu zdaniem pana Zielińskiego jest pewien problem. Co zrobić z drobnymi modyfikacjami, które nie wpływają na kwotę elastyczności, a wpadają w ten mechanizm jak przy zmianie tej kwoty. Zdaniem pana Zielińskiego brakuje trzeciej, równie szybkiej ścieżki, która obejmuje zmiany programu, ale bez zmiany kwoty elastyczności.

Pani Ewa Kurzeпа-Pachowska odniosła się do wypowiedzi pani Wielg i również podziękowała za te słowa dotyczące zaleceń przyspieszenia. Podziękowała wszystkim członkiniom i członkom, bo to dzięki wspólnemu zaangażowaniu Instytucji Zarządzającej, Pośredniczących, Komitetu Monitorującego i Beneficjentów udaje się tym zaleceniom sprostać.

Pani Małgorzata Wierzbicka – Dyrektor Departamentu Programów Ponadregionalnych, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Instytucja Zarządzająca Programem Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW), odpowiedziała na zadane wcześniej pytanie, że na tą chwilę nie ma podstaw do zmian w programie FEPW. Opowiedziała, że w programie jest uruchomionych około 80% środków i trzeba poczekać, aż zakończą się konkursy aby jakiegokolwiek zmiany planować. Ewentualna zmiana mogłaby być możliwa dopiero w przyszłym roku. Podkreśliła, że FEPW jest programem komplementarnym, ma bardzo małe pole do przenoszenia środków z uwagi na fakt, że jest dosyć prostym programem, ma bardzo mało priorytetów. Jest finansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Środki są udostępniane podmiotom w formie pożyczek dla strefy buforowej.

Pan Przewodniczący podziękował za dotychczasową dyskusję i po przerwie poprosił Rzecznika Funduszy Europejskich Pana Tomasza Kota o prezentację kolejnego punktu posiedzenia.

Nierówności stron w umowach o dofinansowanie z Funduszy Europejskich – rekomendacje wynikające ze zleconej przez Podkomitet [ekspertyzy](#) (Zał. nr 6)

Pan Tomasz Kot – Rzecznik Funduszy Europejskich, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, przedstawił wnioski z podjętego przez zespół Rzecznika procesu konsultacji potencjalnych zmian rekomendowanych w zleconej przez Podkomitet ekspertyzy. Podziękował obecnemu na sali autorowi ekspertyzy panu Dykasowi za przygotowanie materiału. Przypomniał 11 rekomendacji, które zostały przedstawione we wspomnianej ekspertyzie. Zaprezentował w formie prezentacji stanowiska instytucji, z którymi Biuro Rzecznika konsultowało proponowane zmiany.

Pan Patryk Dykas, Kancelaria Prawna Legal Brand, odniósł się do wypowiedzi Rzecznika. Podziękował za prezentację, bo pokazała że ta opinia, którą stworzył była takim początkiem do dyskusji. Zwrócił uwagę, że opinia prawna posiada [załącznik](#), który zawiera te zmiany i potrzeby. Wyraził nadzieję, że dobre praktyki z umów zostaną w przyszłości wskazane do konstruowania umów, które nie będą zawierały zapisów powodujących nierówności.

Pan Maciej Kunysz przywołał Ustawę o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, dokładnie art. 25 ust. 8 pkt. 1, w którym jest napisane „Beneficjent jest obowiązany: 1) udostępnić instytucji kontrolującej dokumenty związane bezpośrednio z realizacją projektu, w szczególności dokumenty umożliwiające potwierdzenie kwalifikowalności wydatków - z zachowaniem przepisów o tajemnicy prawnie chronionej;”. Zdaniem pana Kunysza wykładnia językowa zastosowana w przytoczonym fragmencie wskazuje, że nie można w umowie stosować sformułowań typu „pośrednie”, „związane”. Pan Kunysz wyraził swoją wątpliwość dotyczącą umów z beneficjentami, które coraz częściej w praktyce polskich urzędów i instytucji dotyczą obszaru prawa administracyjnego, a nie jak być powinno cywilnego. W takim przypadku coraz rzadziej można mówić o równości stron w umowach. Zdaniem pana Kunysza odpowiedzialność za realizację umów spoczywa w 90% na beneficjencie, co nie ma to uzasadnienia zarówno w przepisach krajowych jak i europejskich. Na koniec odniósł się do instytucji rzeczników na poziomie regionalnym i krajowym i tego, że beneficjenci obawiają się składać na ich ręce zażalenia, że raczej udają się ze swoimi problemami do Sądu.

Pan Tomasz Kot zapewnił, że spraw kierowanych do rzeczników jest coraz więcej. Na ten moment około 150. Raport na ten temat będzie prezentowany na kolejnym posiedzeniu Komitetu Umowy Partnerstwa w przyszłym roku.

Pan Piotr Frączak podziękował za prezentację i punkt widzenia IZ. Przyznał, że spodziewał się dokładnie takiej reakcji. Na koniec zaapelował, aby szukać rozwiązań, na przykład w postaci zmian prawnych, które zmniejszą obciążenia beneficjentów nie zwiększając jednocześnie niebezpieczeństwa złego wykorzystania Funduszy Europejskich.

Pan Rafał Dymek – Polska Fundacja im. Roberta Schumana, podziękował wszystkim osobom zaangażowanym w powstanie ekspertyzy oraz rzecznikowi, że podjął próbę wdrożenia rekomendacji.

Apelował o zastanowienie się co możemy zrobić z tym dalej w szerokim horyzoncie. Nawet jeżeli z tymi rekomendacjami się nic nie da zrobić, to wiele projektów jest realizowanych w ten sposób, aby je administrować, aby rozliczyć wskaźniki i brakuje już często czasu energii i przestrzeni na to aby efekty tych projektów dawały korzyść o jaką chodziło autorom projektu. Liczba możliwych uchybień powoduje, że bardzo łatwo wpaść w pułapki, bez złej woli, a konsekwencje rządu setek tysięcy czy milionów złotych, których ściągnięcie oznacza katastrofę beneficjenta i osób zaangażowanych w projekt są wręcz egzystencjalne. Zadał pytanie co możemy zrobić aby beneficjenci realizowali projekty a nie tylko nimi w strachu administrowali, czy nie warto byłoby się temu przyjrzeć nie tylko w gronie tu obecnych ale szerzej.

Pan Zbigniew Gwadera – Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, zwrócił uwagę na fakt, że IZ i IP mają do wydania środki z zachowaniem odpowiednich przepisów, więc jeżeli zabezpieczają się to tylko dlatego, aby same nie mieć później kłopotów. Przekonywał, że nie jest wymagane więcej niż jest to potrzebne.

Pani Elżbieta Wielg wspomniała kontrole jakie przeprowadzane były w Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w związku z realizowanymi projektami. Zestawiła kontrole na poziomie europejskim, gdzie instytucją kontrolującą była Komisja Europejska, i kontrole na poziomie krajowym gdzie w jednym przypadku instytucją kontrolującą była Instytucja Pośrednicząca, a w drugim firma zewnętrzna. Pani Wielg opowiedziała o odczuciach związanych z kontrolą i życzyła sobie, aby tylko takie kontrole jak ta, gdzie instytucją kontrolującą była Komisja Europejska miały miejsce. Na koniec dodała, że nikomu nie życzy aby przeszedł kontrolę realizowaną przez firmę zewnętrzną. Wyraziła nadzieję, że w obecnej perspektywie podejście do beneficjentów przy wspomnianych kontrolach się zmieni i nikt nie będzie z góry niesłusznie posądzany o rozkradanie środków unijnych. Na koniec poruszyła kwestię nieprawidłowości i kar z nią związanych. Od niezapłaconej kary za wykryte nieprawidłowości naliczane są odsetki, więc lepiej ją uregulować, ale od nieuregulowanej nieprawidłowości nie można się odwołać. Zdaniem pani Wielg to jest podstawowa nierówność stron, niech o nieprawidłowości zdecyduje Sąd, ale niech nie będą naliczane odsetki, apelowała.

Pani Iwona Janicka dodała, że ta dyskusja powinna się przenieść na oddzielne forum, aby Instytucje Zarządzające i Pośredniczące nie pozostały bez chętnych realizować projekty. Podała wiele przykładów złych praktyk, między innymi wstrzymywanie transz podczas kontroli, żądania dokumentów z danymi wrażliwymi.

Pan Paweł Sz wajgier – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Instytucja Zarządzająca programem Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS), odniósł się do wypowiedzi pana Kunysza i wspomnianej Ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, w której to we wspomnianym artykule w punkcie 9 jest mowa o udostępnianiu dokumentów niezwiązanych bezpośrednio z realizacją projektu.

Pani Ewa Kulik-Bielińska apelowała aby spróbować dokonać zmian i zmniejszyć tę nierówność w kolejnej perspektywie finansowej.

Pan Tomasz Kot podsumowując wyraził nadzieję, że Podkomitet będzie miejscem, w którym dialog pomiędzy dwoma stronami tych umów będzie kontynuowany. Na koniec zaapelował o zgłaszanie wszelkich nieprawidłowości do rzeczników.

Pan Przewodniczący zauważył duże poruszenie tematem i potrzebę kontynuowania tej dyskusji jednak z uwagi na kolejne punkty agendy i zbliżający się czas zakończenia posiedzenia poprosił o przejście do kolejnego punktu:

Pomoc Techniczna dla członków Komitetów Monitorujących w programach krajowych i regionalnych - przegląd stanu wdrażania uproszczonej metody rozliczania (ryczałty)

Pan Przewodniczący zreferował jak wygląda sytuacja w związku z wdrażaniem uproszczonych metod w programach krajowych. FERS, FENG oraz FEnIKS mają już podpisane umowy z partnerami społecznymi. Opowiedział o trudnościach z jakimi przyszło się zmierzyć jego organizacji w związku z ich realizacją. Zdaniem pana Mierzejewskiego zainteresowanie spotkaniami konsultacyjnymi jest tak duże, że na spotkania przyjeżdża ok. 30 osób i środki przeznaczone na jedno spotkanie są niewystarczające.

Pani Małgorzata Wierzbicka uzupełniła wypowiedź pana Mierzejewskiego o program FEPW (Polska Wschodnia), który również wprowadza uproszczone metody rozliczania dla partnerów spoza administracji. Zapewniła, że planowane podpisanie umów będzie miało miejsce w styczniu 2025 roku.

Pan Przewodniczący zaprosił **panią Magdalenę Janik**, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, aby przedstawiła sytuację w regionach. Pani Janik wróciła do wcześniejszej prezentacji (Zał. nr 4). Poinformowała zgromadzonych, że 4 województwa planują wprowadzenie uproszczonych metod

rozliczania (dolnośląskie, podkarpackie, śląskie i warmińsko-mazurskie). Zaproponowane przez te regiony metodyki zostały zatwierdzone przez Instytucję Audytową i w dn. 7 października br. przekazane przez MFiPR pozostałym regionom do wykorzystania przy ew. pracach nad własnymi dokumentami. Z informacji uzyskanych przez panią Janik wynika, że kolejne 2 województwa (opolskie i zachodniopomorskie) konsultują kwestie ryczałtów z partnerami. Pozostałe regiony nie planują wprowadzania uproszczonych metod rozliczania kosztów. Jak wytłumaczyła pani Janik często jest to spowodowane niewystarczającymi środkami z Pomocy Technicznej albo brakiem zainteresowania partnerów.

Pani Elżbieta Wielg spytała czy jest możliwe dookreślenie, które konkretnie województwa nie planują wprowadzania ryczałtów z podanych powodów, które z powodu ograniczonych środków z Pomocy Technicznej, a które z braku zainteresowania ze strony partnerów oraz jeżeli znane są inne powody to również czy możliwe jest ich doprecyzowanie.

Pani Justyna Ochędzan nawiązała do wniesionego do MFiPR przez Instytucję Zarządzającą w województwie wielkopolskim pytania o podstawę prawną. Zwróciła uwagę, że istotne jest aby Pomoc Techniczna była uregulowana w taki sposób by była bezpieczna dla obu stron. Podkreśliła, że będzie proponowała zmianę zapisu Art. 127 ust. 2 pkt. 2 Ustawy o finansach publicznych, tak aby również dotyczył on dofinansowania funkcjonowania komitetów monitorujących ze środków Pomocy Technicznej, po to żeby rozstrzygnąć czy środki mogą być transferowane w regionach poprzez dotacje celowe tak jak w przypadku programów krajowych.

Pan Maciej Kunysz zauważył, że zmiana w ustawie to kwestia miesięcy. Zdaniem pana Kunysza jest niedopuszczalne stwierdzenie przez jakikolwiek region, że nie ma środków na finansowanie z Pomocy Technicznej wsparcia członków komitetów monitorujących spoza administracji. Wynika to wprost z Rozporządzenia ogólnego i Rozporządzenia delegowanego. Zapelował o udostępnienie informacji, które z regionów jako przyczynę nie wprowadzania uproszczonych metod rozliczania podały brak wystarczających środków z Pomocy Technicznej. Zdaniem pana Kunysza jest potrzeba wprowadzania uproszczonych metod rozliczania ze strony organizacji społeczeństwa obywatelskiego we wszystkich komitetach monitorujących.

Pan Przewodniczący również zwrócił się do przedstawicielki MFiPR o wykaz tych województw, które nie mają wystarczających środków na ten cel z Pomocy Technicznej.

Pani Magdalena Janik podkreśliła, że to Instytucje Zarządzające Programami Regionalnymi decydują o wdrożeniu ryczałtów i zaproponowała pisemne zwrócenie się do Ministerstwa z prośbą o udostępnienie wykazu województw, które komunikują brak wystarczających środków Pomocy Technicznej, które mogą być przeznaczone na wprowadzania uproszczonych metod rozliczania wydatków partnerów.

Pani Agata Woźniak, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego zdementowała podaną przez panią Janik w prezentacji informację, że województwo śląskie ma zatwierdzone metodyki przez IA. Wyjaśniła, że są w trakcie przygotowywania metodyki i przed nimi jeszcze daleka droga do zatwierdzenia przez IA.

Pani Danuta Sowińska, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego wyjaśniła, że faktycznie wprowadzenie uproszczonych metod rozliczania z tą podstawą prawną jest wątpliwa. Poinformowała, że szukane jest rozwiązanie bezpieczne dla obu stron. Podkreśliła, że pomimo braku wprowadzonych metod partnerzy reprezentujący społeczeństwo obywatelskie w każdej chwili mogą liczyć na wsparcie i środki są na bieżąco refundowane. Poinformowała, że odpowiedź nadesłana z MFiPR nie wyjaśniła ich wątpliwości.

Pan Przewodniczący wyraził obawę, że przez wątpliwości w województwie wielkopolskim inne regiony mogą wstrzymać się przed wprowadzeniem uproszczonych metod rozliczania.

Pan Maciej Kunysz złożył wniosek formalny aby Podkomitet wystąpił z pismem do MFiPR o analizę potrzeby zmian, albo bezpośrednio w Ustawie wdrożeniowej, albo bezpośrednio w Ustawie o finansach publicznych.

Pan Przewodniczący podziękował za propozycję pana Kunysza, poprosił go o przygotowanie takiego pisma i przesłanie do Prezydium Podkomitetu, które dalej będzie procedować.

Pani Elżbieta Wielg poprosiła o wyjaśnienie czym się różni podstawa prawna dla wprowadzenia uproszczonych metod rozliczania dla programów krajowych od regionalnych

Pan Maciej Kunysz odpowiadając powołał się na art. 150 i 151 Ustawy o finansach publicznych i wyjaśnił, że niektóre izby rozrachunkowe mają wątpliwość czy te dwa artykuły można stosować przez instytucje samorządu terytorialnego.

Pani Danuta Sowińska dodała, że dotacja celowa jest dotacją szczególną i podlega szczególnej ścieżce kontroli. Dodała, że tutaj powstaje pytanie na jakiej zasadzie należy z takiej podstawy prawnej a nie innej, czyli art. 150 wspomnianej ustawy. Odniosła się do obawy pana Przewodniczącego, że inne regiony mogą wstrzymać się również przed wprowadzeniem uproszczonych metod rozliczania zapewniając, że każda Instytucja Zarządzająca odpowiada za siebie i ich wstrzymanie się nie spowoduje opóźnień.

Pan Przewodniczący poprosił pana Piotra Frączaka z Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych o przejście do pierwszej ze spraw zgłoszonych w punkcie dotyczącym spraw innych.

Inne sprawy:

a. zapewnienie przez pracodawcę możliwości udziału członków/-in komitetów monitorujących w posiedzeniach komitetów i grup roboczych- dyskusja i analiza stanu prawnego

Pan Piotr Frączak zasygnalizował, że członkowie komitetów monitorujących reprezentujący organizacje społeczeństwa obywatelskiego, często pracują zawodowo i jednocześnie działają w KM wolontarystycznie, przez co często mają kłopot z efektywną pracą w KM. Zmuszani są do wykorzystywania urlopów wypoczynkowych aby wziąć udział w posiedzeniach. Przedstawił sytuację jednego z członków w KM w województwie lubelskim. Nawiązał do sytuacji jaka ma miejsce w przypadku Rady Działalności Pożytku Publicznego i zapisach Ustawy o RDPP, która gwarantuje członkom możliwość zwalniania pracownika i pokrywania pracodawcy jego kosztów.

Pani Ewa Pachowska-Kurzepa potwierdziła, że jeden z członków w KM dla lubelskiego ma taki kłopot. Jak wspomniała wcześniej posiedzeń w roku 2024 w województwie lubelskim odbyło się 11. Poinformowała, że Pan Marszałek Województwa Lubelskiego wystąpił zarówno do pracodawcy tej osoby jak i do MFiPR z prośbą o interwencję lub wsparcie. Z otrzymanej odpowiedzi wynikało, że członkowie KM powinni być delegowani przez organizację i powinny być to takie osoby, które są w stanie pełnić swoją funkcję. Odpowiedź została przekazana do zainteresowanego, ale zdaniem pani Pachowskiej-Kurzepy to nie jest rozwiązaniem tej sytuacji. Podkreśliła, że członkowie KM pełnią swoją

funkcję społecznie, nie biorą za to wynagrodzenia, realizują się zawodowo, posiedzenia KM odbywają się w dni powszednie i jest to dla nich faktyczny problem.

Pani Iwona Janicka zwróciła uwagę, aby nie koncentrować się na jednym przypadku, bo takich sytuacji jest znacznie więcej. Dodała, że nawet dzisiaj część z obecnych pewnie jest w ramach urlopu płatnego lub bezpłatnego albo będzie pracować po godzinach. Podała również podobny przykład z województwa wielkopolskiego.

Pani Justyna Nakielska poprosiła o zaproponowanie przełożenia zapisów, o których już wspomniał pan Frączak, a które funkcjonują dla członków Rady Działalności Pożytku Publicznego.

Pan Krzysztof Mrozek – Polska Zielona Sieć, podkreślił, że ogromny szacunek należy się osobom, które swoją pracę w KM pełnią poza godzinami swojej pracy, pracując podczas urlopu wypoczynkowego, często przygotowując się merytorycznie w weekendy. Na koniec dodał, że opisany przez OFOP problem jest bulwersujący i zdaniem pana Mrozka powinien być priorytetem Podkomitetu, żeby te sytuacje rozwiązać i żeby przedstawiona sytuacja nie miała więcej miejsca.

Pan Przewodniczący podziękował za dyskusję i zadeklarował, że temat na pewno zostanie szerzej omówiony na styczniowym spotkaniu Prezydium. Poprosił pana Frączaka o przedstawienie efektów pracy grupy roboczej ds. analizy zasady partnerstwa.

c. stan prac grupy roboczej ds. analizy zasady partnerstwa

Pan Piotr Frączak opowiedział o przygotowanym materiale, który przygotowała grupa i który został przesłany do konsultacji do wszystkich członków w dn. 4.11.2024 r. wraz z notatką z posiedzenia Prezydium. Pan Frączak podziękował za uwagi do materiału, które wpłynęły jedynie z województwa mazowieckiego i które zostały uwzględnione. Wy tłumaczył, że grupie zależy aby przyjrzeć się istniejącym dokumentom oraz sprawdzić tego czy w KM są partnerzy i w jakich proporcjach, zbadać ich aktywność, zarówno obecność na posiedzeniach jak i na grupach roboczych, możliwość z korzystania z Pomocy Technicznej, jak wyglądała zasada partnerstwa przy pracach nad przeglądem śródkresowym. Poinformował, że przygotował dodatkowo zestaw pytań badawczych jakie interesują organizacje społeczeństwa obywatelskiego i liczy zlecenie takiej analizy przez Podkomitet. Na koniec zobowiązał się przesłać przygotowany materiał do członkiń i członków Podkomitetu.

Pani Elżbieta Wielg zaznaczyła, że w przygotowane założenia dotyczą organizacji społeczeństwa obywatelskiego i brakuje perspektywy partnerów społecznych i partnerów gospodarczych. Zaproponowała aby uzupełnić ten materiał o tą perspektywę przed zleceniem takiej analizy na zewnątrz.

Pani Ewa Kulik-Bielińska poprosiła o przygotowanie propozycji projektu uchwały zlecenia takiej analizy wraz z przygotowaniem konkretnego opisu przedmiotu zamówienia i przesłanie jej do Prezydium Podkomitetu w celu dalszego procedowania.

d. plan pracy Podkomitetu na rok 2025, w tym propozycja konferencji o realizacji zasady partnerstwa w ramach prezydencji Polski w Radzie UE

Pan Przewodniczący zaapelował o zorganizowanie konferencji o realizacji zasady partnerstwa w ramach zbliżającej się prezydencji polski w Radzie UE. Podkreślił, że warto byłoby skorzystać z okazji jaką daje prezydencja i pokazać dobre przykłady z Polski. Na koniec poprosił Sekretariat o przedstawienie krótkiego harmonogramu planu prac Podkomitetu na 2025 rok.

Pani Ewa Adamczak, Sekretariat Podkomitetu ds. rozwoju partnerstwa na lata 2021-2027, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych, poinformowała, że OFOP kontynuuje prowadzenie sekretariatu Podkomitetu do końca 2025 roku. W ramach prawidłowego funkcjonowania Podkomitetu w nowej umowie zostały zabudżetowane środki na:

- organizację 4 posiedzeń stacjonarnych, z zastrzeżeniem, że część z nich może być dwudniowa,
- organizację 3 posiedzeń online,
- organizację 2 warsztatów jednodniowych tematycznych zgodnych z potrzebami członków Podkomitetu, z zastrzeżeniem, że może to być 1 warsztat dwudniowy,
- zlecenie 3 ekspertyz/analiz,
- refundacji kosztów dojazdu i noclegu dla członków spoza administracji.

Pan Przewodniczący poinformował, że najbliższe spotkanie Prezydium planowane jest w styczniu i najpóźniej w lutym/marcu znane będą tematy kolejnego posiedzenia.

Z uwagi na brak czasu poniższe punkty zostaną przesunięte na kolejne posiedzenie:

b. stan prac nad zmianą definicji partnerów

e. ew. promocja zasady partnerstwa (propozycja nagrody Podkomitetu lub pod patronatem Podkomitetu) dla IZ za wzorcową realizację zasady partnerstwa

Na tym zakończono 5. posiedzenie Podkomitetu.

Przewodniczący Podkomitetu ds. rozwoju
partnerstwa na lata 2021-2027

Zygmunt Mierzejewski

Załączniki:

Zał. nr 1. Lista osób biorących udział w VII posiedzeniu Podkomitetu do spraw rozwoju partnerstwa na lata 2021-2027

Zał. nr 2. Porządek obrad

Zał. nr 3. Aktualny stan przeglądu śródkresowego - prezentacja stan na 29.11

Zał. nr 4 Stan prac nad przeglądem śródkresowym - regiony

Zał. nr 5 FE dla lubelskiego - 03.12.2024

Zał. nr 6 Potencjalne nierówności stron i nadmierne obciążenia administracyjne w umowach

Załącznik nr 1 – Lista osób biorących udział w VII posiedzeniu Podkomitetu do spraw rozwoju partnerstwa na lata 2021-2027

Osoby reprezentujące stronę rządową:

1. Pani Renata Calak – Dyrektor Departamentu Strategii, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
2. Pani Dorota Błaszko – Naczelnik Wydziału Umowy Partnerstwa, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
3. Pani Małgorzata Złotkowska – Wydział Umowy Partnerstwa, Departament Strategii, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
4. Pani Anna Świebocka – Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
5. Pani Małgorzata Wierzbicka – Dyrektor Departamentu Programów Ponadregionalnych, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
6. Pan Tomasz Kot – Rzecznik Funduszy Europejskich, Biuro Ministra, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
7. Pan Grzegorz Małyska – Zespół Rzecznika Funduszy Europejskich, Biuro Ministra, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
8. Pani Katarzyna Bis-Płaza – Dyrektor Departamentu Projektów i Strategii, Ministerstwo Cyfryzacji

Osoby reprezentujące stronę samorządową:

1. Pan Łukasz Kasprzak – Zastępca Dyrektora Departamentu Gospodarki, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
2. Pan Michał Heller – Dyrektor Departamentu Zarządzania Funduszami Europejskimi dla Kujaw i Pomorza, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
3. Pani Sylwia Pędzińska – Dyrektor Departamentu Instytucji Zarządzającej, Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
4. Pani Agnieszka Zatorska – Zastępca Dyrektora Departamentu Instytucji Zarządzającej, Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
5. Pan Zbigniew Gwadera – Dyrektor Departamentu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2027, Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego
6. Pani Magdalena Łasak-Strutyńska – Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Regionu, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

7. Pani Agnieszka Zych – Departament Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego
8. Pan Tomasz Zieliński – Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
9. Pan Paweł Tomaszewski – Departament Programów Regionalnych, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
10. Pani Agata Woźniak – Kierownik Referatu koordynacji EFS i zasad horyzontalnych, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
11. Pan Tomasz Janusz – Zastępca Dyrektora Departamentu Inwestycji i Rozwoju, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

Osoby reprezentujące partnerów społecznych:

1. Pan Zygmunt Mierzejewski – Przewodniczący Komisji Gospodarki i Systemu Ekonomicznego, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
2. Pani Agnieszka Lewandowska – Konfederacja Lewiatan
3. Pani Elżbieta Wielg – ekspertka w Biurze Programów Europejskich, Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”

Osoby reprezentujące środowisko naukowe:

1. Pani Anna Rogowska – Politechnika Warszawska

Osoby reprezentujące społeczeństwo obywatelskie:

1. Pani Ewa Kulik-Bielińska – Dyrektorka Fundacji im. Stefana Batorego
2. Pani Karolina Dreszer-Smalec – Prezeska Zarządu Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych
3. Pan Piotr Frączak – Koordynator Programu Rzecznictwa Krajowego, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
4. Pani Justyna Nakielska – Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
5. Pani Justyna Ochędzan – Wspólnota Robocza Związków Organizacji Społecznych WRZOS
6. Pan Waldemar Weihs – Wspólnota Robocza Związków Organizacji Społecznych WRZOS
7. Pan Tomasz Musielski – Wspólnota Robocza Związków Organizacji Społecznych WRZOS
8. Pan Krzysztof Mrozek – Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć
9. Pani Elżbieta Szadzińska – Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć

10. Pan Maciej Kunysz – Stowarzyszenie EKOSKOP

11. Pan Rafał Dymek – Polska Fundacja im. Roberta Schumana

Pozostali uczestnicy posiedzenia:

1. Pani Ewa Adamczak – Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
2. Pani Borkowska Iwona – Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
3. Pani Gmurkowska Natalia – Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej
4. Pan Dykas Patryk – Legal Brand
5. Pani Janicka Iwona – współprzewodnicząca Grupy roboczej ds. społeczeństwa obywatelskiego KM FERS
6. Pani Magdalena Janik – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
7. Pani Beata Jurkowicz – Związek Rzemiosła Polskiego
8. Pan Maciej Malik – New Europe Foundation (z pisemnym upoważnieniem członka)
9. Pani Iwona Miziołek – Główny Urząd Statystyczny (z pisemnym upoważnieniem członka)
10. Pani Izabela Możejko – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
11. Pani Ewa Pachowska-Kurzepa – Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania Programami Regionalnymi, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego (z pisemnym upoważnieniem członka)
12. Pan Sławomir Pęka – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
13. Pan Adrian Pokrywczyński – Związek Powiatów Polskich
14. Pani Elżbieta Romańczuk – Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
15. Pan Jukub Schimanek – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
16. Pani Danuta Sowińska – Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
17. Pani Justyna Spryszak – Związek Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych
18. Pani Anna Syroka-Bojarczyk – Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego
19. Pani Szpakowska – Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
20. Pan Paweł Sz wajgier – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
21. Pan Radosław Tomków – Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego

Załącznik nr 2 – Przyjęty porządek obrad

1. Stan prac nad przeglądem śródkresowym w kontekście wzmacniania partnerów spoza administracji:
  - a. przegląd stanu na szczeblu krajowym
  - b. na szczeblu krajowym - dobra praktyka programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
  - c. przegląd stanu w regionach
  - d. w regionach - dobra praktyka programu regionalnego
2. Nierówności stron w umowach o dofinansowanie z Funduszy Europejskich – rekomendacje wynikające ze zleconej przez Podkomitet ekspertyzy
3. Pomoc Techniczna dla członków Komitetów Monitorujących w programach krajowych i regionalnych - przegląd stanu wdrażania uproszczonej metody rozliczania (ryczałty)
4. Inne sprawy:
  - a. zapewnienie przez pracodawcę możliwości udziału członków/-iń komitetów monitorujących w posiedzeniach komitetów i grup roboczych- dyskusja i analiza stanu prawnego
  - b. stan prac nad zmianą definicji partnerów
  - c. stan prac grupy roboczej ds. analizy zasady partnerstwa
  - d. plan pracy Podkomitetu na rok 2025, w tym propozycja konferencji o realizacji zasady partnerstwa w ramach prezydencji Polski w UE
  - e. ew. promocja zasady partnerstwa (propozycja nagrody Podkomitetu lub pod patronatem Podkomitetu) dla IZ za wzorcową realizację zasady partnerstwa